

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 12 kor.
Fél évre . . . 6 „
Negyed évre . . . 3 „
Egy szám ára 20 fill.

Hirdetések

és nyilvántartási közlemények
juttatásos közöltetnek.

VÉGVIDÉK

Politikai hetilap.

Szerkesztőség

és
kiadóhivatal

Gromon-utca 2. sz. a.

Wittfigschlager K. czégnél

→←

Közlemények, előfizetési és
hirdetési díjak, úgy a lap
szétküldésére vonatkozó
panaszok a kiadóhivatalba
küldendők.

Megjelenik:

minden vasárnap reggel.

Felelős szerkesztő:

Feymann Gyula

ügyvéd.

Hirdetések

Wittfigschlager K. könyvkereskedésében is felvételnek
Gromon-utca 2. szám.

Vakáció.

Itt az iskolaév vége. A kis és nagy diákok meghallgatják még a Te Deumot, és az igazgató urak lendületes évről beszédét amelyekben arról lesz szó, hogy milyen kötelességeket mûasztottak el, azután szétosztanak, kiki oda megy a hova akar. Ha szorgalomról tanuskodik a bizonyítványa nyugodtan megpihenhet, ha pótvizsgára utasították, neki fekszik újból a könyveinek, és ha több tárgyból bukott el hát busulhat az új tanév megnyitására, hogy azután ismét előről kezdhesse.

Csodálatos de tény dolog, hogy minden lezárt év újabb sikertelenségekről tanuskodik. Kiben vagy miben van az ok? Az ifju nemzedék nem tanul-e, vagy a tanítási rendszer rossz?

Felületesen szemlélve a dolgokat, nehéz véleményt mondani. Szakfériak, akik életük javát betemetik az akták közé és szüntelenül buvárkodnak, hogy kihámozzák a valódi okot szintén nem tudnak megállapodásra jutni.

Nehéz olyan dolog felett ítéletet mondani, a melyet nem lehet alaposan megismerni.

A mi tanulási és tanítási rendszerünk olyan, mint a szinpad, mikor a vasfüggöny le van bocsátva. És nincs hozzá elég tapasztalt kordinahúzó. Próbálgatják egyik oldalról azután meg a másik oldalról is. Te a föllebentés sehogysem sikerül. Az áthatlan anyagon, pedig csak röntgen sugarakkal lehet átlátni. De éppen ez a sugár hiányzik. A mi megvan az a sötétség, a melyben még tapogatódnunk is alig lehet, mert fél az ember a megütődéstől.

Senkisem szeret a sötétben tapogatózni inkább el sem mozdul a helyéről.

És ez nagy hiba, mert a tényekkel végre számolnunk kellene. Hisz mindenki látja a szomorú eredményeket a melyek magukkal hurezolják kisértő árnyakat. Hogy hova vezet ez a lejtő? Hogy lesz-e valaki a ki a sötétbe zuhanást erélyes kézzel megtudja akadályozni?

Az a jelen körülmények között a legrejtelmesebb egyiptomi sphinx. Mindenesetre nehezebb rejtély, mint az élelápok hetenkint közreadott csonka képei, amelyeknek megmagyarázásáért még jutalmat is kaphat az előfizető.

Lám ez a dolog nyitja. Ingyen senki sem bolond dolgozni, de jutalom reményében tulszárnyalja még a mithológiai Herkulest is.

Nálunk pedig minden munkáért ez a jutalom: Tisztelt uram, Ön más dolgokkal is eltölthetné becses idejét. Nem azért vagyunk, hogy az Ön emberboldogító, ujtó eszméit meghallgassuk, és keresztülvigyük. Higyje meg, hogy jobb a biztos tudatlanság és sötétség, mint a bizonytalan tudás és fény.

Nem csoda tehát ha marad minden a régiben. És megmarad az a kegyetlenül rossz tanulási és tanítási rendszer, mely csak rothadt gyümölcsöket termel.

Hosszu kinos éveken át ülni a zöldre mázolt padban, nem a legélvezetteljesebb dolog. De ha még volna valami eredménye. Vagy talán van? Hol van Diogenes lámpája?

Itt van az ugynevezett érettségi vizsga: a generalsaft amely csak a leforrázásra jó. Art de nem használ. Art azoknak a kik elbuknak, nem használ azoknak a kik szerencsésen keresztül esnek rajta.

Egy pár kalapból huzott kérdés, latinból, magyarból, történelemből, fizikából és matematikából. Mindegyikből legfőbb kettő. Ha véletlenül tudom, hát jó. Ha nem tudom várhatok újabb háromszázhatvanöt napig, még ha különben élő Pallas Lexikon vagyok is.

Operettebeli vizsga: Eszembe jut a „Madarász” című dalmű, a melyben a professzor szerepét játszó komikus a lehető legkomolyabban énekl, hogy „A dékán én vagyok”.

A legtalálhatóbb iskolai kép. A podiumon a főigazgató ur, vagy a ministeri biztos ur szigorú tekintetével, a teremben pedig rettegő diákok, akik félelmükben néha még a nevüket is elfelejtik.

És ez az ugynevezett képesítő rendszer, a hol a tudás vagy nem tudás legtöbbször a teljhatalmu censor ur kedvező vagy szigorú pillantásaitól függ.

Ne tovább! Vihart kell támasztani amely elsöpörjön minden fonákságot gyökerestől kell kipusztítani a régi rossz rendszert. Elő a műtökéssel.

Jusson eszünkbe a nagy Poroszország, a mely mindenét a „Schulmeisterek”-nek köszöni.

Zárszámadás Pancsova thj. város kövezési alapjának bevételei és kiadásairól az 1901. évre.

I. BEVÉTELEK.

	kor. fill.
Jövedelem a kövezetvám-szedési jog után	41.417 80
A vasuton érkezett árúk után szedett díjak	735 68
A könyv készlet értékesítéséből	92 —
Előre nem látott rendkívüli bevételek	100 —

Átfutó kezelés.

Felvett előlegek és adott előlegek visszatérítése	58 36
Összesen	45.053 79

II. KIADÁSOK

A sorompó-őrök fizetése	4032 —
A kövezetvám ellenőr fizetése	1200 —
Nyomtatványok	59 40
Világítás	175 61
A vámházak fentartására és egy újnak építésére	3320 27
Ájárók fentartására és azok újbóli kövezésére	2003 91
Új hidak építésére és a régiéek fentartása	675 32
Csatornák fentartására	429 95
A kövezet javítására	8015 50
A kövezet tisztántartására	4674 58
Az Almási út újbóli kövezésére koczka-kövel, II. részlet	15.400 —
A Gizella-utczában létesített aszfalt-burkolat költségeinek törlesztésére (XIV. és XV. részlet)	629 46
Előre nem látott kiadásokra	642 20
Ehhez az 1901. évi december hó végé- vel pénztári maradvány	3795 59
Minössze	45.053 79

Zárszámadás a szegényalap bevételei és kiadásairól.

I. BEVÉTELEK

Tőkék utáni kamatok	25 20
Büntetés-pénzekből	577 56
Városi járulék a házi pénztárból	10.000 —
Bevételek a menházi szegények munkája után	80 10
Önkéntes adományok	114 34

Átfutó kezelés.

Felvett előlegek és adott előlegek visszatérítése	1000 —
Főösszeg	12.848 —

II. KIADÁSOK

A gondnok, orvos és házmester fizetésére	1160 —
A menház fűtésére	726 —
A menház világítására	195 28
A menházi szalmazsákok töltésére	20 —
35 menedékházi szegény ellátás'ra	4274 40
A városi szegények részére koporsók beszerzésére	70 02
Gyermekek és más szegények segélyezésére	4368 —
A kémények tisztítására a menedékházban	19 —
Vegyes kiadások fedezésére	317 81
Épületek javítására	562 39

Átfutó kezelés.

Felvett előlegek visszafizetésére és adott előlegek	256 —
Ehhez az 1901. év végével volt pénztári maradvány	256 —
Főösszeg	12848 —

Zárszámadás a Temespart építési alapjának bevételei és kiadásairól.

I. BEVÉTELEK

Elhelyezett tőke utáni kamatok	2840 82
A Temesen szállított árúk utáni díjakból	29.850 25
A téli kikötőben szedett telelési díjakból	2566 62

Előirányzaton kívüli bevételek.

Fizetési előleg tisztviselőknak	180 —
Visszatérítendő előlegek	4000 —
Minössze	48.060 77

II. KIADÁSOK

A tisztviselők fizetésére	1200 —
A szolgák bére	800 —
Hivatalos helyiség utáni bér	240 —
Nyomtatványokra	218 58
Írószerekre	26 32
A szükségelt tűzfára	48 —
A temespart jökarban tartására	604 25
Előre nem látott rendkívüli kiadások	573 68
A temes folyó folytatólagos szabályozása körüli munkálatok költségei	14.596 80
A temes-szabályozási munkák költségeinek fedezése céljából felvett 245.200 kor. kölcsön utáni törlesztési részlet	11.932 20
Összesen	30.239 83

Előirányzaton kívüli kiadás.

Adott előlegek	336 —
Ehhez az 1901. évi december hó végé- vel pénztári maradvány	17.484 94
Főösszeg	48.060 77

Zárszámadás a tisztviselő-nyugdíj-alap bevételei és kiadásairól.

I. BEVÉTELEK

A népbankban elhelyezett 45.352 kor. tőkének kamatai	— —
A városi tisztviselők és szolgáknak járuléka a nyugdíj-alaphoz	2627 73
A városi járuléka a nyugdíj-alap gyarapítására	2000 —
Egyéb kisebb bevételek	150 67

Előirányzaton kívüli bevételek.

Felvett előlegek, és adott előlegek visszatérítése	63.650 —
Főösszeg	69.280 26

II. KIADÁSOK

16 nyugdíjra	8425 56
Végkielégítési összegek és temetési járulékok	807 —
Egyéb kisebb kiadásokra	39 60

Átfutó kezelés

Adott előlegek és felvett előlegek visszatérítése	60.000 —
Összesen	69.272 16
Ehhez az 1901. évi december hó végé- vel pénztári maradvány	8 10
Főösszeg	69.280 26

Felhívás és kérelem!

Evekkel ezelőtt Torontál-Vásárhely községének lakosai mozgalmat indítottak, hogy édes hazánk déli részén, a Határvidék egyetlen tiszta magyar községében a nagyok legnagyobbjának: **Kossuth Lajosnak emlékének** ércszoborral örökítsék meg.

A nemes terv keresztülvitelére alakult meg a »Kossuth-szobor bizottság«, mely úgy helybeli, mint vidéki tagokból áll. E bizottság célul tűzte ki, hogy az emlékszobor költségeit azon nép filléreiből hozza össze, melyért Kossuth Lajos dicsőséget, vagyont, hatalmat, boldogságot, egyszóval mindent feláldozott s a melyért hontalaná lett!

Kossuth neve, tettei élni fognak, míg magyar él a hazában s nem ő neki, nekünk lesz dicsőségünk, ha láthatólag is megörökítjük azon hálaérzetet, melyet eddig szívünkbe zárva éreztünk iránta, ha hazánk e déli részén, távol az anyaföld szívének éltető dobbanásától, közepette tenger nemzetiségnek, tanubizonyosságot teszünk arról, hogy a magyar örök halálát viseltetik azon nagyjai iránt, kik a nép szabadságáért, boldogságáért küzdöttek!

Bizalommal fordulunk községünk lakosaihoz és mindazokhoz, kik községünk és e szent ügy iránt érdeklődnek s erősen hiszszük, hogy áldozatkészségük segítségével sikerülni fog felállítanunk a Délvidéken az első Kossuth-szobrot, mely hirdetője lesz e nemzetiséglakta vidéken a magyar hazafiságnak, istápolója a nemzeti szellemnek. Nekünk, magyaroknak oltárunk lesz e szobor, melyhez nemzeti ünnepeinken imádkozni járunk, vidékünk nem magyar ajkú lakosaiban pedig ébressze fel s fejlessze a hazaszeretetet szent tűzét!

Magasztos célunk elérésére eddig községünk polgárai által népelőadást rendeztünk. Az előadások szép eredménnyel végződtek ugyan, de korántsem elegendők egy szép emlékmű létesítésére.

Ezennel megindítjuk a megye területén a gyűjtést, melyhez az engedélyt az alispáni hivataltól kieszközlöttük.

Járuljon filléreivel a szent cél létesítéséhez ki-ki tehetsége szerint; a szegények filléréi épen oly kedvesek lesznek, mint a gazdagok koronái! Porszemek alkotják a hegyeket, fillérek az ezreket! Ha mindenki tehetségéhez képest, bármily csekélységet is áldoz, a célt elérjük!

Kérjük az adományokat a gyűjtő-ívre feljegyezni és a »Kossuth-szobor bizottság« címére Torontál-Vásárhelyre juttatni, vagy pedig a »Torontál-Vásárhelyi Takarékpénztár Részvénytársaság« címére, hol is a már meglevő alap gyümölcsözőleg van elhelyezve, küldeni.

Torontál-Vásárhely, 1902. évi június havában.

Hazafias üdvözléssel

A Kossuth-Szobor Bizottság Nevében:

Hrusztek Nándor, Szent Imre,

jegyző. elnök.

Ámbrózy Sándor, Gacsal János,

Sepsey Mihály,

disz-elnökök.

Dr. Somogyi Sándor, Sepsey János,

alélnök. pénztárnok.

Tótká Lajos,

ellenőr.

Czegény András, Mészáros József,

Oláh József, ifj. Szent András,

Vig Antal, Vitkai Antal,

ovag Ifeymann Gyula, Fa István,

Dr. Hódy Antal, Kiss Mór, Molnár József,

Nádor Gyula, Nádor Béla,

bizottsági tagok.

Előfizetési felhívás.

Julius hó elsejével új előfizetést nyitunk lapunkra.

A »Végvidék« előfizetési ára:

Egész évre 12 korona.

Fél évre 6 korona.

Negyed évre 3 korona.

Kérjük azon tisztelt előfizetőinket, kiknek előfizetése június hó végén lejárt, hogy azt mielőbb megújítani sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében fennakadás álljon be.

H I R E K.

— **Városi közgyűlés.** A város törvényhatósági bizottsága június 26-án tartja a nyári szünidő előtt utolsó rendes közgyűlését, melyen a többiek között az 1901 évi városi számszámadások kerülnek tárgyalás alá.

— **A „Pancsovai Társaskör“** ma d. u. 3 órakor rendkívüli közgyűlést tart saját helyiségeiben melyen a körhelyiségek megvétele tárgyában hoznak határozatot.

— **Kinevezések.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Martin Imre polgári és felső kereskedelmi iskolai igazgatót a VII. fiz. oszt. III. fokozatába, Málnássy Ferencz f. keresk. isk. tanárt a VIII. fiz. oszt. III. fokozatába, Reichné Neuhauz Matild felső leányiskolai tanítónőt és Dózsa Imre polg. isk. tanárt a IX. fiz. oszt. III. fokozatába nevezte ki. Gratulálunk a megérdemelt előléptetéseken.

— **Szabadságon.** Lestyánszky János városi főkapitány június 19-én kezdte meg szabadságát és Herkules-túródobba utazott.

— **Versecz új főkapitánya.** Pancsova és Versecz városok főispánja Szekeres Zoltán, pancsovai tb. főszolgabíró kinevezte Versecz város főkapitányává. Az új főkapitány alig félévi itteni szolgabírói működésével és társadalmi érintkezésével általános tiszteltet és becsületet vívott ki magának. A kiváló közgazgatási tisztviselőnek őszintén gratulálunk kitüntető bizalommal folyó kinevezéséhez.

— **Halálozás.** Hertelendy Lajos hajós-kapitány 48. éves korában szívizélhűlésben csütörtökön elhunyt. A hirtelen elhunyt feleségén és négy gyermekén kívül nagyszámu rokonság gyászolja. Temetése nagy részvét mellett szombat d. u. ment végbe rom. kath. szertartás szerint. Nyugodjék békében.

— **Felgyógyult.** Rakicsics Sándor első alkaptány, ki több hétig a szobát volt kénytelen őrizni, felgyógyult és a héten elfoglalta hivatalát és helyettesíti a szabadságon levő főkapitányt.

— **Beteg tanácsos.** Bogosza-vlyevics Vlasztimír városi tanácsnok pénteken délután hivatalában hirtelen rosszul lett és most nagy betegen fekszik lakásán. A tanácsnok megbetegedése általános részvétet keltett.

— **Évzáró vizsgák.** Az iskolai évzáró vizsgák a múlt héten értek véget. Az áll. elemi iskolák ezzel teljesen befejezték az iskolai évet, mert a vizsgák után a tanulók ki is kapták az értesítő könyvecskéjüket. Az áll. polgári, felső leány- és felső kereskedelmi iskolákban és gymnasiumban a bizonyítványok és értesítőe hó 29-én osztatnak ki.

— **A torna-vizsga kiténtettjei.** A helybeli áll. gymnasium tanuló-íjúságának tornavizsgája június 8-án d. u. 5 órakor lett megtartva, a szülők és tanügybarátok nagymérvű érdeklődése mellett. Az íjúság ez alkalommal is úgy a szabad- és rendgyakorlatoknál mint szertornaszatnál kiváló fegyelmessége, pontossága és ügyessége által tűnt ki, a mibe mindenestre nagy érdeme van a tornát vezető Faragó Lajos gymnasium tanárnak. A különösen kitént tanulók oklevelet illetve dícséretet arattak. Oklevelet kapott: Tomics Milutin I. oszt. tanuló, Horváth Vilmos II. oszt. t. Nagy Antal és Popovics Tivadar III. o. t. Zsán János és Exner Mihály IV. o. t., Vuics Dragomir és Putnik Milivoj V. o. t., Knezevics Tivadar és Miok István VI. o. t., Deeseimics Radivoj Gebhardt Fülöp és Jovanovics Mihály VII. oszt. tanulók. Megdícséretettek: Fischer Sándor II. o. t., Goldberger Ede, Lazarovics Iván, Radulovics Döme és Vever Emil III. o. t., Beklyanov János, Hess György és Preda Döme IV. o. t., Momirovics Döme V. o. t. és Christján Radó VI. o. tanuló.

— **Jegyzői-választások.** Mohaupt Gyula szerb-nagy szt. miklósi anyakönyvvezetőt alibunári, Kaszapinovic Dusan dobrieczi segédjegyzőt pedig iláncsai jegyzővé választották.

— **Elkobozott oláh könyv.** A nagyszabeni kir. ügyészség egy »Cartea de aur« című oláh könyvnek elkobozását rendelte el. A titott könyvből a pancsovai kir. törvényszék területén is két példányt foglaltak le és pedig egyet Tisu Péter pancsovai ügyvédnél és egyet Miklea Trifun réva-ujfalusi esperes-plébánosnál. Tisu Péter ügyvéd a könyv deponálása alkalmával felvett jegyzőkönyv aláírását megtagadta — mert az magyarul és nem románul volt felvéve. Ezenkívül könyvkötésért 2. kor. az elkobozás által megfosztott szellemi élvezetért 200 kor. kártérítést követelt. — Ez is egy sajnós jelensége a mindinkább hetvenkedő nemzetiségi mozgalmaknak.

— **Vizbe ugrott.** Stiria Desanka 19 éves nevelő nő honvágytól ösztönözve a múlt héten rokonai látogatására városunkba érkezett. A kedves rokonok — kik igen jómodó emberek — azonban olyan fogadtatásban részesítették a Budapestről jött gyengélelkű rokont, hogy az elkeseredésében szerdán este 8 óra felé a hajó állomás alatt a Temebe ugrott. Egy fiatal matrőza azonban kimentette a szerencsétlen fiatal leányt.

— **Botrányos szomszédosság.** Az alsóvárosi áll. elemi leányiskolával szemben a múlt héten nyitottak meg egy új koresmát. A ki ismeri náunk az ilyen koresmákat látogatók szokásait az elképzelheti hogy a közvetlen szomszédosságban levő iskolába járó 300 leány milyen jeleneteknek lesz majd önkénytelen szem- és fültanuja. Hát ez bizony elég botrányos szomszédosság, de még botrányosabb az, hogy az italmérségi engedély a városi rendőrkapitányság meghallgatása után és mindenesetre javaslatára lett megadva. Így segíti elő a közgazgatási hatóság a vallás-erkölcsi nevelést. Nem lehetne a helyi iskolai hatóság valamint ezen esetben?

— **Oktatás a szünidőben.** Lang János egyetemi hallgató a szünidő folyamán magánoktatást ad. A

javító vagy pótvizsgára utalt tanulók szülői özv. Langnével (Corvin utca 17. szám) nyerhetnek közelebbi felvilágosítást.

— **Érettségi vizsgálatok.** A helybeli állami felső kereskedelmi iskolában a szóbeli érettségi vizsgálatok június hó 13-án és 14-én Dr. Schack Béla kir. főigazgató és M. á. János kereskedelmi miniszteri biztos jelenlétében a következő eredménnyel mentek végbe: szóbeli érettségi vizsgálatra jelentkezett 18 tanuló, ezek közül 15 sikerrel vizsgázott, 3 pedig 1, illetve 2 tárgyból szeptemberben teendő javítóvizsgálatra utasított. Jól éret: Breckner Rezső, Gutosi Ede, Müller Sándor, Rozenberg Ernő. Érett: Csaballa Gyula, Csaballa Sándor, Drittrich Mihály, Kakass Béla, Kreuzinger Vilmos, Lehotyán Lázár, Ranišavlyevics Döme, Schaffer Géza, Stanisics Vladimir, Stiebel Péter és Szomják Elemér.

— **Biciklizták túlkapasai.** Fenálló szigorú miniszteri rendeletek és homályos illetve senki által ellen nem őrzött rendőrlőkapitányi tilalmak dacára még mindig akad a mi kevés bicikliztáink között olyan, a ki vagy nem tudja, hogy egyik utcából a másikba való befordulásnál örült sebességgel nem szabad kerékpározni és hogy a járdán való gyors hajtás egyáltalában tilos — vagy nem akarja tudni. Mert csak is ezen két eset egyikének tulajdoníthatjuk, hogy egy zakataló gépen járó sportférfiunk sem a járdákra, sem az utca fordulokra vonatkozó előírásokat a hozzánk érkezett többrendbeli panasz értelmében nem tartja be. A rendőrségünk figyelmébe ajánljuk az ilyen eseteket.

— **A kultuszminiszter és a hitoktatás.** A tavalyi tanév kezdetén nagy vita volt Szegeden arról, szabad-e a szerb és a román hitoktatás magyar nyelven a hitoktatást teljesíteni. A kultuszminiszter akkor leirt Szegedre a kereskedelmi iskola igazgatójához, meghagyván a nemzetiségi hitoktatóknak, hogy csak magyarul tanítsanak. Ezt a rendeletet a miniszter most generalizálta, amiről a Pol. Ért. ezt jelenti: Wlasszics Gyula miniszter elrendelte, hogy az állami népiskolákban a hittant föltétlenül magyarul kell tanítani. Csak az első és második osztályban engedni meg kivételesen, hogy segítségül használhatják az idegen nyelvet is, de csak akkor, ha a tanulók többsége idegen nyelvű. Szigorúan elrendelte továbbá, hogy a hittant csak az iskolahelyiségben szabad tanítani.

— **Román kultur egyesület közgyűlése.** „A román irodalmi és köznevelődési egyesület pancsovai fiókjá“, mely két év előtt tartotta alakuló közgyűlését városunkban, f. évi június hó 22-én Ozorán tartja az évi közgyűlését, a melyre értesítésünk szerint, messziből vidékről is érkeznek majd vendégek.

— **Elgázolt gyermek.** Hétfőn délelőtt egy sebesen vágató kocsis végig haladt a Bavanstei úton a városból kifelé, természetesen nem a kövezett uttesten, hanem a házak menti nyári úton. A helyemgubóráktal szemben egy sereg gyermek-játszókat az út szélén a porban, kik az örülte vágató kocsis látára széjjeltutottak. Egy 4—5 éves gyermek ijedtében az uton szaladt tovább és a kocsis, mely az óriási szélességű utcában könnyen kitérhetett volna, utolérve a gyermeket, keresztül haladt rajta. A gyermek fején és altestén igen súlyos sérüléseket szenvedett. A lovakat hajtó kocsis, ki valószínűleg vidéki paraszt volt, elvágatott és a leeresztet sorompót elkerülve elmenekült. Rendőrségünk nyomozza.

— **Magyar ellenes ügyvéd.** Dr. Kremling Lajos fehértemplomi ügyvéd — ki egyuttal tartalékos honvédtiszt, egy városi közgyűlést határozat ellen német nyelvű felelőszóval nyújtott be Temes megye alispánjához. Az alispán a német beadványt áttette a temesvári ügyvédi kamarához, mely a magyar kenyerén hízó magyarfaló pángermán ügyvéd ellen elrendelte a fegyelmi-eljárást. A fegyelmi eljárás megindítását a kamara a következőképen indokolta meg: „Igaz ugyan, hogy a nemzetiségi törvény megengedi, hogy az ország minden polgára saját községéhez beadványait anyanyelvén nyújthassa be amde a törvény ezen intézkedésének intenciója nyilván csak az lehetett, hogy csak az ország azon polgáraitra értendő, kik az állam nyelvét nem bírják, de semmi esetre sem lehetett az, hogy a törvényhatósághoz a magyar ügyvédi kar egy magyar tagja más nyelven adhassa be beadványait, mint a magyarban. A magyar ügyvédnek magyar hatóságokhoz beadványainak magyar nyelven való benyújtása egyenes kötelessége, amelyet panaszlott célszerűen sértett meg, amiért is a magyar nyelvnek panaszlott által való tudatos mellőzése nemcsak kötelességességét látszik megállapítani, hanem a magyar államiság elleni oly tüntetést is, mely által a magyar ügyvédi kar tekintélyét sérti, panaszlottat pedig a tiszteletra és bizalomra méltatlanná tesz.“

— **Pancsova tankötelesei.** Az 1902/3 tanévre összeírt óvoda-, mindennapi- és ismétlő iskolakötelesek jegyzéke szerint városunk területén 3943 gyermek van 3—15. kor között. Ezek közül van óvodaköteles 1006 és pedig 507 fiú és 499 leány; vallás szerint rk. 400, gkel. 397, ref. 33, ág. ev. 136, unit. 1, izr. 36 felekezett fel. nélküli 3; — a n y a n y e l v szerint van: 124 magyar, 485 német, 388 szerb, 3 román, 2 t. és 4 horvát. A m i n d e n n a p i (6—12 éves) iskolakötelesek száma 2125 és pedig 1067 fiú és 1058 leány; ezek között van: 825 rk., 855 gkel. 80 ev. ref., 249 ág. ev., 113 izr., 2 unit.; és 1 fel. nélküli; anyanyelv szerint: 301 magyar, 950 német, 842 szerb, 15 román, 10 tót és 10 horvát. A 12—15 éves ismétlő iskolások száma 814, kik közül van 295 rk., 1 gkat., 362 gkel., 34 ev. ref., 80 ág. ev., 48 izr., 1 unit. és 1 fel. nélküli; anyanyelv szerint, 58 magyar, 352 német, 355 szerb, 9 román, 5 tót és

Pályázati hirdetmény.

A járási gyepterem állásáról lemondván, a pályázatot ezennel kiírom.

Felhívom ennél fogva miszerint a pályázni szándékozók kérvényeiket a rendelkezésükre álló okmányokkal, valamint vagyoni és erkölcsi bizonyítványaikkal folyó évi június hó 30-ig ide mutassák be.

A javadalmazást a megyei szabályrendelet szabályozza.

A később beérkezett kérvények figyelembe vételni nem fognak.

Pancsován, 1902. június hó 14-én.

Dr. Gyertyánffy,

főszolgabíró.

Az állat-praeeparatmok teljesen molymentesek.

Állatok minden fajának kitömésére vállalkozik

KATONA MIHÁLY

Budapest, 1900: Állami érem.

nyilv. állatpraeparáló és tanszerkesztő intézete.

BUDAPEST, József-körút 13.

Emlősök és madarak természetűen a legújabb módszerrel (modellirozással) készítettek: szebben, jobban olcsóbban, mint bármely hasonló intézetben.

Az állatok kitömése nagyság szerint kerül:

EMLŐSÖK:		MADARAK:	
Egérnagyságu . . . 0.80-1 frt	Pintynagyságu . . . 0.80-1 frt	Galamb . . . 2 "	2 "
Menyét . . . 2 "	Erdei bagoly . . . 3 "	Nyest . . . 5 "	3 "
Róka . . . 9 "	Nagy sulyly (Uhu) . . . 6 "	Vaddisznófej . . . 15-20 "	6 "
Szarvasfej . . . 35-30 "	Sas (nagy) . . . 12 "	Siketfajdkakas dürgős helyzetben ágon faldiszul . . . 10 "	12 "
Nyir . . . 4 "	Keselyű . . . 12 "	Nyir . . . 4 "	12 "
Nyir . . . 4 "	Siketfajd fej és fark faragott tablettán . . . 5 "	Nyir . . . 4 "	7 "
Nyir . . . 4 "	Nyir . . . 4 "	Nyir . . . 4 "	5 "
Nyir . . . 4 "	Nyir . . . 4 "	Nyir . . . 4 "	4 "

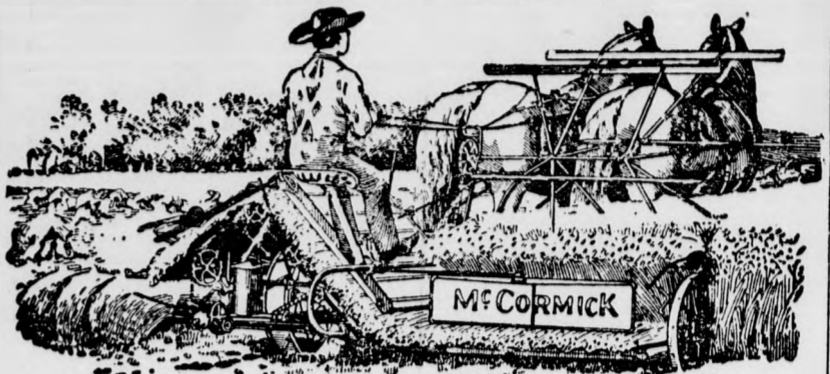
Az intézetben készülnek mindenféle vadászati tropheák, kisebb, nagyobb biológiai csoportok, függő vadak, emlős fejek; művészileg faragott tabletták, mint szobadiszek, madarak, mint faldiszek, emlősörök tepicheknek természetűen utántöltött feljellel. **Óz, szarvas, agancsok** mondírozása tablettákra, levetett agancsok koponyautánzatokra helyezése és minden egyéb praeparatori munkák művészi és gondos kivitele jutányosan számítatik.

Az intézet kitömési czélra frissen lőtt ritkább állatokat minden időben vásárol: sas-fajokat, faldikkasokat, uhu és tuzókat. Medvét és medve-bocot, hiuzt, vadmacskát, vidrát, farkast. E fajok élve is szállíthatók, a legmagasabb árrakkal lesznek fizetve.

(Férflak ingyen kapnak)

olyan új találmány orvosságot, mely az elveszített erőt újra meghozza. Próbacsomagot s egy száz-oldalas könyvet postán; jól becsomagolva, ingyen kapják mindazok, a kik érte írnak. Ez a legmulatraméltóbb csodaorvosság, mely megmentett ezeket, a kik fiatal-kori kihágások folytán nemi bajokban, szifiliszben, valamint elveszített férfierőben szenvednek. Ez okból elhatározta az intézet, hogy egy ingyen csomag orvosságot magyarázó könyvvel együtt mindenkinek ingyen küld. Ezzel a házi-orvossággal a baj otthon gyógyítható s mindazok, a kik a fiatal-kori kihágásokból származó nemi bajokban, szellemi elgyengülésben, vagy krónikus bajokban szenvednek, otthon gyógyíthatják magukat. Ez a gyógyszer közvetlenül azokra a szervekre hat, a hol a megerősödés szükséges, csodálatos eredménnyel gyógyítja az évek óta tartó betegségeket. Öreg, fiatal egyaránt írhat a State Medical Institutnak az alant jelzett címre, a honnan a csomagot rögtön elküldik. Az intézet leginkább azokat akarja megmenteni, a kik kezelés czéljából az otthonukat nem hagyhatják el. A próbacsomag megmutatja, hogy mily könnyen gyógyíthatók ebből a rettenetes bajból otthon. Az intézet kivételt nem tesz. Mindenki írhat érette bárhol magyarul, mire titoktartás mellett postafordultával egy ingyen csomag orvosságot kap magyarázó könyvvel együtt. Irjon még ma. A csomag oly szépen be van csomagolva, hogy a tartalmát senki sem fogja megtudni. A levelet így kell czímezni: State Medical Institute, 98. Elektron Building, Fort Wayne, Ind. Amerika. A levelek mindig bérmentesítendők.

Mc Cormick Harvesting Machine-Company. (Chicago-i aratógépgyár.)

GRAND PRIX

P A R I S 1900-ban.

Kéveköto aratógép,
Fűkaszalógér,
Köszörűkészülék,

„Daisy“ marokrakó aratógép,
Szénagyűjtő gereblye és
Kévekötofonal,

gyártmányai.

18-16

Ne vásároljon, míg gépeinket nem látta s árainkat nem kérdezte. Olcsó tartalék-részek óriási raktára. Tessenék mintakönyvet kérni!

WILLIAM J. STILLMAN igazgató.

Évi termelés 362,000 gép

BUDAPEST, V. ker., Váci-ut 30. sz.

Diätetikus szer!

Diätetikus szer!

Gyomorbajosoknak!

Mindazoknak, kik meghűlés, a gyomor túlterhelése, hiányos, nehezen emészthető, avagy túlforró vagy hideg ételek élvezete, továbbá rendetlen életmód által maguknak gyomorbajt, mint:

gyomorhurut, gyomorgörcs, gyomorfájdalom, nehéz emésztést vagy elnyálkásodást

szereztek, ezennel egy jó házi-szer ajánlatik, melynek kitűnő hatásai már évek hosszú során át kipróbáltattak. Ezen szer az

Ullrich Hubert-féle növénybor.

Ezen növénybor kitűnő, gyógyhatású füvekből jó borral van készítve, mely erősíti és élénkíti az emésztő szerveket. A növénybor megszünteti az emésztési zavarokat s elősegíti az egészséges vér képződését.

A növénybornak ideje korán való használatával legtöbbször még esirájában elfújtható minden gyomorbántalom. Ezért tehát el nem mulasztandó, a növénybort idejekorán használni. Oly jelenségek, mint: fájás, felbőffenés, gyomorégés, felfúvadás, emélgés hiányossal, mely bajok krónikus (elavult) gyomor bajnál különösen heveny jelentkeznek, nehányszori ivás után eltűnnek.

Székrekedés és annak kellemetlen következményei, mint szorulás, mint vérszorulás a májban, léphén és kaputérrendszerben (Hämorrhoidal-bántalmak) növényborral gyakran igen hamar megszüntetnek. A növénybor megszünteti az emésztetlenséget és eltávolítja a gyomorból és belekből könnyű szék által az ártalmas anyagokat.

Száraz, sápadt arcszín, vérhiány, erőtlenység

legtöbbször a rossz emésztés, elégtelen vércépződés és a máj beteges állapotának következményei. Ily egyének étvágyhiánnyal, ideges ellankadás és rossz kedélyhangulat mellett, fejfájással és általában éjszakkal lassan elatnyulnak és sirba szállnak. A növénybor az elgyengült életerőnek új lendületet kölcsönöz. A növénybor fokozza az étvágyat, elősegíti az emésztést és táplálkozást, előmozdítja az anyagcserét, siettetti a vércépződést, csillapítja a felizgatott idegeket s új életkedvet teremt. Számos elismerés és köszönő-irat bizonyítja ezt.

A növénybor kapható árcenként 3 koronáért és 4 koronáért Pancsova város gyógyszerárjában, továbbá, Homolicez, Bresztovác, Belgrad, Zimony, Batajnica, Uj-Páza, Ó-Páza, Glogon, Almás, Franzfeld, Réva-Ujjalu, Román-Petro, Károlyfalva, Alibunár, Dolova, Mramorák, Bavaniste, Temes-Kubin, Szendrő, Pozsarevác, Aleksandroviác, Palánka, Parézány, Arangjelovác, Mb. Valjevo, Ohrenovác, Sabac, Sasinski, Mitrovicza, Laccarak, Ruma, Ireg, India, Uj-Karlova, Slankamen, Titel, Perlasz, Farkasd, Tor.-Sziget, Ozora, Tor.-Vasárhely, Dobrica, Kevi-Szöllös, Vég-Szent-Mihály, Temes-Paulis, Jaszenova, Vracevgáj, Fehértemplom, Palánka, Gradiste, O-Moldova, Uj-Moldova, Petrovác, Svilajnac, Kragujevác, Grn. Milanova, Reska, Loznica, Janja, Belina, Erdévik, Cserévecz, Ó-Futtak, Karlova, F.-Kovil, Pétervárad, Ujvidék, Verseez stb. gyógyszerárjában, valamint Magyarország és Ausztria-Magyarország minden kisebb és nagyobb helyiségeinek gyógyszerárjában.

Azonkívül a pancsovai gyógyszerár szétküld 3 és több üveg növénybort eredeti áron Ausztria-Magyarország minden részébe.

Utánzatoktól óvakodjunk.

15-2

Kérjünk határozottan

Ullrich Hubert-féle növénybort.

Diätetikus szer!

Diätetikus szer!

A magyar kir. államvasutak gépgyárának locomobil cseplőgép és „MILLENNIUM“ aratógép gyártmányai a párisi nemzetközi kiállításon a legnagyobb kitüntetést, a GRAND PRIX-t nyerték.

A magy. kir. államvasutak gépgyárának vezérügynöksége

BUDAPEST, Váci-körút 32. szám.

ajánlja a magy. kir. államvasutak gépgyárában készült

4, 6, 8, 10 és 12 lóerejű GŐZCSEPLŐ-KÉSZLETEIT,
14, 16 és 20 lóerejű COMPOUND-LOCOMOBILJAIT, és végre

„Millennium“ legújabb szerkezetű fűkaszaló-, marokrakó- és kéveköto aratógépeit,

továbbá: a szab. osztr.-magyar államvasutársaság resiczai mezőgazdasági gépgyárában készült SACK-rendszerű aczélöntést-ekelővel ellátott EKÉIT és egyéb mezőgazdasági eszközeit.

Kizárólagos képviselők: SINGER és PALMER, Temesvár.